
Степан Львович Рудницький (1877-1937)

Виконала учениця 33-Е групи
Бурейко Дар'я

Український географ і картограф, академік НАНУ. Основоположник української політичної та військової географії

Виріс у родині вчителя гімназії. Вищу освіту здобув в університетах Львова (де слухав лекції **М. Грушевського**, **І.Шараневича**, **Л. Фінкеля**, **А.Ремана**), підвищував кваліфікацію у **Відні** та **Берліні**. З **1899** працював у львівських гімназіях.

1901 — здобув ступінь доктора філософії, став членом Наукового товариства імені Шевченка. **1904** — брав участь у польових експедиціях Інституту географії **А.Пенка** та Геологічного інституту **В.Уліга**. Цього ж року отримав звання професора.

1908 — професор кафедри географії Львівського університету.

1919 — польська окупаційна влада звільнила його з університету, емігрував до Відня (Австрія).

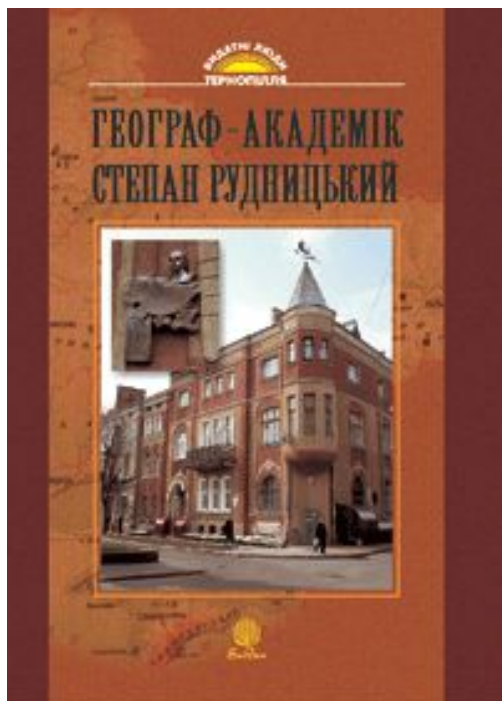
1920 — професор економічної географії Академії торгівлі у Відні.

1921 — професор географії та декан філософського факультету у Вищому педагогічному інституті ім. Драгоманова в Празі.

1926, жовтень — емігрує до УРСР, де очолює кафедру топології і картографії Геодезичного інституту в Харкові.

1927 — організатор і перший директор Українського науково-дослідного інституту географії і картографії, редактор «Вісника природознавства». Здійснив низку експедицій на Дніпро та Донбас.

1929 — керівник кафедри географії ВУАН, комісії краєзнавства, Музею антропології та етнографії імені Ф.Вовка.

1933 — заарештований органами НКВД СРСР. Звинувачений у приналежності до контрреволюційної організації, шкідництві та шпигунстві й за постановою судової трійки колегії ДПУ УСРР 23.9.1933 засуджений до п'яти років позбавлення волі. Покарання відбував у таборі «Свірлаг» (Вепсяндія), на об'ктах Біломорсько-Балтійського каналу (Республіка Карелія), у Соловецькому таборі особливого призначення (СТОН ГУЛАГ) на Соловецькому архіпелазі в Білому морі (1934, Архангельська область, РРФСР). В ув'язненні написав дві книги — «Геоніомія (Астрономічна географія)» (у слідчому ізоляторі Харкова, 1933) і «Ендогенна динаміка земної кори» (у Біломорсько-Балтійському таборі), рукописи яких не збереглися. 9.10.1937 за постановою Особливої трійки НКВД Ленінградської області РРФСР засуджений до розстрілу і 3.11.1937 розстріляний у числі т.зв. «Соловецького етапу». Місце розстрілу — урочище Сандармох, поблизу міста Каргумякі (Медвежьегорськ, Республіка Карелія). На братській могилі пам'ятник «Убієнним синам України».

Головні праці С. Рудницького: «Нинішня географія» (1905 р.), «Начерк географічної термінології» (1908 р.), «Коротка географія України» (1910—1914 рр.), «Україна: земля і народ» (1916 р.), «Україна — наш рідний край» (1917 р.), «Основи землезнавства України» (1924, 1926 рр.), «Основи геології й морфології Закарпаття» (1925, 1926 рр.), «Завдання географічної науки на українських землях» (1927 р.).

С.Рудницький значною мірою засновник української геоморфології, антропогеографії, політичної, соціально-економічної та демографічної географії. Особлива заслуга Рудницького в тому, що він започаткував картографічний напрямок в українській географії. Розробляти географічні карти українською мовою почав у Львові, продовжував в еміграції у Відні, а також в радянській Україні. Завдяки йому Україну чи не вперше було представлено у картографічних працях як цілісну просторову одиницю.